

INSTITUT
FRANÇAIS

Deutsche Botschaft
Athen
Γερμανική Πρεσβεία
Αθήνα

2^η ΝΥΧΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ – Ο ΒΙΟΣ

Παρασκευή 8 Μαΐου 2015, από τις 18.30' ως τις 02.00'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

18.30 – 20.30 | Goethe-Institut Athen. Ομήρου 14 – 16 | www.goethe.de/athen
21.00 – 02.00 | Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος. Σίνα 31 | www.ifg.gr

Αίθουσα στο Goethe-Institut Athen

ΥΠΟΓΕΙΟ | ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Αίθουσες στο Γαλλικό Ινστιτούτο

ΚΤΙΡΙΟ Α

- ΥΠΟΓΕΙΟ | ΑΙΘΟΥΣΑ PETIT PRINCE
- ΙΣΟΓΕΙΟ | ΥΠΟΔΟΧΗ & AUDITORIUM THEO ANGELOPOULOS
- ΟΡΟΦΟΣ 1 | ΑΙΘΟΥΣΑ GISÈLE VIVIER
- ΟΡΟΦΟΣ 3 | ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ OCTAVE MERLIER

ΚΤΙΡΙΟ Β

- ΟΡΟΦΟΣ 1

«ΦΩΤΕΙΝΗ» ΔΙΑΔΡΟΜΗ

Σχεδιασμός φωτισμού: Στέλλα Κάλτσου

ΕΚΘΕΣΗ - ΠΩΛΗΣΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ: LIVRE OUVERT, FREE THINKING ZONE,
NOTOS BOOKSHOP

ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΑΙ ΚΑΦΕΣ, ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΚΤΕΪΛ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ, ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

GOETHE-INSTITUT ATHEN: 18.30-20.30

18.30 ΕΝΑΡΞΗ

Dr. Matthias Makowski - Olivier Descotes

19.00-20.30

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΣΕ 20 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΑ. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Στο χώρο της τεχνολογίας έρχονται αλλαγές, και θα είναι μεγάλες - οι μεγαλύτερες ίσως από την αρχή της Βιομηχανικής πανάστασης. Η τεχνολογία μας αυτονομείται, δεν χρειάζεται πια τον άνθρωπο για να εκπληρώσει τους στόχους και να διεκπεραιώσει τις εργασίες της. Από τον αυτόματο πιλότο ως τον αυτόματο χειρουργό, από την ηλεκτρική σκούπα-ρομπότ ως την αυτόνομη γραμμή παραγωγής, τα αντικείμενα της τεχνολογίας θα κατευθύνονται στο μέλλον καθ' ολοκληρίαν από μόνα τους και τελικά θα παράγονται και μόνα τους. Από αυτή την άποψη, ο κόσμος στον οποίο ζούμε δεν θα είναι πια ο ίδιος σε 20 χρόνια από σήμερα. Έτσι τουλάχιστον δείχνουν τα πράγματα. Πώς αντιμετωπίζεται όμως η επιδιωκόμενη τεχνολογική αυτονομία ;

Συντονισμός: **Prof. Dr Martin Gessmann**

Με τους:

Pierre-Henri Tavoillot, Επίκουρος καθηγητής του πανεπιστημίου Paris-Sorbonne (Paris IV) και πρόεδρος του Collège de philosophie.

Prof. Dr. Hartmut Rosa, Καθηγητής Γενικής και Θεωρητικής Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Φρίντριχ-Σίλερ της Ιένας και Διευθυντής του Κέντρου Μαξ Βέμπερ στο Πανεπιστήμιο της Ερφούρτης

ΓΑΛΛΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΛΛΑΔΟΣ : 21.00' – 02.00'

ΕΙΣΟΔΟΣ | AUDITORIUM THEO ANGELOPOULOS

21.00' - 22.00'

ΔΙΑΛΕΞΗ MAURICE GODELIER : Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΕΚΕΙΝΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Συγκρίνοντας 14 κοινωνίες διαφορετικών εποχών και πολιτισμών (την Αρχαία Ελλάδα και τη Ρώμη, τον Χριστιανικό Μεσαίωνα, την σύγχρονη εποχή) και διαφορετικών θρησκειών (φυλετικές ή οικουμενικές, πολυθεϊστικές ή μονοθεϊστικές), μπόρεσα να διαπιστώσω ότι όλες οι θρησκείες μοιράζονταν το ίδιο κοινό και σταθερό αξίωμα: σε καμία κοινωνία ο θάνατος δεν αντιπαρατίθεται στη ζωή, αλλά στη γέννηση

Maurice Godelier, Ανθρωπολόγος, πρώην Επιστημονικός Διευθυντής του CNRS, Χρυσό μετάλλιο του CNRS

Παρουσίαση: **Marie-Christine Vandoorne**, Μορφωτική Ακόλουθος του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδος

22.00' - 23.30'

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:

ΖΩΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΝΑ ΕΠΙΛΕΓΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΣΟΥ, ΤΟ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ ΣΟΥ, ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Αν η δέσμευση έχει ουσιαστικό νόημα για κάθε ύπαρξη, μπορούμε να απομονώσουμε τις αποφάσεις του ενός από τις συνέπειες που θα έχουν σε όλους μας σήμερα και σε όλους μας αύριο; Σ' αυτό το πλαίσιο, δεν πρέπει να στοχαστούμε εκ νέου τη δημοκρατία; Επιπλέον, η αλληλεξάρτηση και η διασύνδεση του κόσμου, δεν αντιμετωπίζουν κριτικά τις πολιτικές επιλογές των Κρατών, και πιο συγκεκριμένα τη σχέση τους με την ανθρωπότητα και με τον έμβιο κόσμο στην ολότητά του.

Συντονισμός: **Yves-Charles Zarka**, Καθηγητής, έδρα Πολιτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Paris Descartes-Sorbonne Paris Cité.

Με τους:

Άρη Στυλιανού, Επίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφίας, Α.Π.Θ.

Bernard Bourgeois, Ομότιμος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Paris 1 Panthéon-Sorbonne

Dr. Thomas Khurana, Αναπληρωτής Καθηγητής της Έδρας Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο της Λειψίας

00.00' - 01.30'

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:

ΕΛΠΙΔΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΖΩΗ

Οι μονοθεϊστικές θρησκείες εισάγουν στον πνευματικό ορίζοντα της ανθρωπότητας, αδιαχώριστα από την ιδέα της ευθύγραμμης κίνησης του χρόνου προς ένα καλύτερο μέλλον, την ιδέα της ελπίδας (espérance). Η ελπίδα για μια καλύτερη ζωή εκφράζεται είτε ως ελπίδα για μια αιώνια και μακάρια ζωή επέκεινα της ιστορίας, είτε ως ελπίδα για μια δίκαιη και ειρηνική ζωή σε τούτο τον κόσμο, δίχως απόλυτους διαχωρισμούς ανάμεσα στις δύο αυτές εκφράσεις της ελπίδας. Πώς εκδηλώνονται και πώς σχετίζονται σήμερα οι δύο αυτές μορφές ελπίδας ;

Συντονισμός: **Σταύρος Ζουμπουλάκης**, Πρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου, Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

Με τους:

Prof. Dr. Stefan Gosepath, Καθηγητής Πρακτικής Φιλοσοφίας στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου (FU Berlin) και Συνδιευθυντής του Κέντρου Ανωτέρων Σπουδών "Justitia Amplificata"

Philippe Büttgen, Καθηγητής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Paris 1 Panthéon-Sorbonne

ΚΤΙΡΙΟ Β | 1^{ος} ΟΡΟΦΟΣ

21.00' - 02.00' | ΠΡΟΒΟΛΕΣ

21.00' : ΕΚΠΟΜΠΗ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΩΣΤΑ ΑΞΕΛΟ – ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΚΟΡΝΗΛΙΟ ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗ

Φτάνοντας με το πλοίο Μатарόα και άλλους Έλληνες φοιτητές στη Γαλλία τον Δεκέμβριο του 1945, ο Κώστας Αξελός και ο Κορνήλιος Καστοριάδης ακολούθησαν μια ιδιαίτερα πλούσια και ποικιλόμορφη πορεία, με αναφορές στις διαφορετικές μορφές των ανθρωπιστικών επιστημών. Το έργο τους συνέβαλε καθοριστικά στον διάλογο ιδεών του δεύτερου μισού του 20^{ου} αιώνα στην Ευρώπη. Η εκπομπή *Παρασκήνιο*, σε σκηνοθεσία του Τάκη Χατζόπουλου, παρουσιάζει δύο συνεντεύξεις με τους φιλοσόφους και τη δημοσιογράφο Τέτη Παπαδοπούλου

23.00' :

- **ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ**

Ο ΜΑΡΧ – Ο ΕΙΣΕΝΣΤΕΙΝ – ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ (2008) ΤΟΥ ALEXANDER KLUGE

Το απραγματοποίητο σχέδιο του Sergej Eisenstein να κινηματογραφήσει το 1929 „Το Κεφάλαιο“ του Karl Marx, σχολιάζει 80 χρόνια αργότερα ο Alexander Kluge με κινηματογραφικές μινιατούρες μαρξιστικής θεωρίας, διάρκειας 570 λεπτών. Ανάμεσά τους και οι συνομιλίες με τρεις σημαντικούς γερμανούς στοχαστές της εποχής μας:

Peter Sloterdijk: Όλα τα πράγματα είναι μαγεμένοι άνθρωποι | **Joseph Vogl**: Τί σημαίνει Υποκειμενικό-Αντικειμενικό; | **Oskar Negt**: Τί σημαίνει χαρούμενη αποτυχία στην κοινωνία του ρίσκου;

- **ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ (2005) ΤΗΣ SUSAN CHALES DE BEAULIEU**

Τί μπορεί και τί θα όφειλε να προσφέρει η φιλοσοφία σήμερα; Είναι ο κόσμος ένα αίνιγμα για το οποίο η φιλοσοφία θα έπρεπε να βρει τις απαντήσεις; Συζητούν: **Alain Badiou** και **Slavoj Zizek**.

00.30' :

ΤΑΙΝΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ PAUL RICOEUR

Ο Paul Ricoeur συγκαταλέγεται στους μεγαλύτερους φιλοσόφους του 20^{ου} αιώνα, «ένας διανοούμενος που αποπειράται να τοποθετηθεί έναντι της πραγματικότητας ως διανοητής κι όχι ως πνευματικός ταγός». Η ταινία της Caroline Reussner παρουσιάζει το πορτρέτο ενός έκτακτου ανθρώπου, ενός «φιλοσόφου όλων των διαλόγων, (...) που βρίσκεται στο σταυροδρόμι τριών μεγάλων παραδόσεων: της γαλλικής αναστοχαστικής φιλοσοφίας, της γερμανικής ερμηνευτικής και της αγγλο-σαξωνικής αναλυτικής φιλοσοφίας». Μαζί με τις μαρτυρίες των οικείων του, παλιών και νέων συνεργατών του, και μια συνέντευξη με τον Olivier Abel.

Παρουσίαση: **Philippe Petit**, δημοσιογράφος, διδάκτωρ στη φιλοσοφία

ΚΤΙΡΙΟ Α, ΥΠΟΓΕΙΟ | ΑΙΘΟΥΣΑ PETIT PRINCE

21.00' - 02.00' : ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΓΑΛΛΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

- Τι είναι παγκόσμιο; Πρόσκληση στον κοινονισμό (commonism)

Patrice Maniglier, Επίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Paris Ouest Nanterre La defense

- Η πρόταση του Bergson για μια αξιολύπητη και πλουσιότερη ζωή

Γιάννης Πρελορέντζος, Καθηγητής Νεότερης και Σύγχρονης Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

- Γιατί να μεγαλώνουμε; Γιατί να γερνάμε; Προς μια σοφία των ηλικιών του βίου

Pierre-Henri Tavoillot, Επίκουρος Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Paris-Sorbonne (Paris IV) και Πρόεδρος του Collège international de philosophie

- Για μια ηθική του μέλλοντος: ελευθερία και ευθύνη στον Γιούργκεν Χάμπερμας και τον Χανς Γιόνας

Γκόλφω Μαγγίνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νεότερης και Σύγχρονης Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

- Ποιο ήθος επιτάσσει η κλιματική αλλαγή;

Jean-Cassien Billier, Επίκουρος Καθηγητής Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Paris-Sorbonne και Institut d'études politiques de Paris.

- Το τέλος της φιλίας, και της δημοκρατίας: από τον Ντερντά στον Αριστοτέλη

Ευτύχης Πυροβολάκης, Διδάσκων Φιλοσοφίας στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο

- Στοχαζόμενοι την έννοια της ευθύνης έναντι του υπαρκτού κόσμου

Yves-Charles Zarka, Καθηγητής, Έδρα Πολιτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Paris Descartes, Sorbonne Paris Cité

- Η αυτοσυνειδησία ως συνείδηση της ζωής

Γιώργος Φαράκλας, Καθηγητής πολιτικής φιλοσοφίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο

- Ας σκεφτούμε το επιφανειακό : οι ηθικές και κοινωνικο-πολιτικές προεκτάσεις της ευγένειας

Σπύρος Τέγος, Λέκτορας, τμήμα φιλοσοφικών και κοινωνικών σπουδών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

ΚΤΙΡΙΟ Α, 1^{ος} ΟΡΟΦΟΣ | ΑΙΘΟΥΣΑ GISÈLE VIVIER

21.00' - 02.00': ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

- Τι μπορεί να κάνει η φιλοσοφία για τη ζωή;

Βάσω Κιντή, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών

- Η πολιτική ηθική του φαγητού. Η καθημερινή πρακτική μιας καλής ζωής

Harald Lemke, Διευθυντής του Διεθνούς Φόρουμ Γαστροσοφίας του Σάλτσμπουργκ, Καθηγητής Φιλοσοφίας στο Κέντρο Γαστροσοφίας, Πανεπιστήμιο του Σάλτσμπουργκ και στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας και Θεωρίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο του Λίνεμπουργκ

- Ελευθερία έκφρασης, ουδετερότητα και ανεκτικότητα σχετικά με την πολυπολιτισμικότητα και τις προκλήσεις της

Stefan Gosepath, Καθηγητής Πρακτικής Φιλοσοφίας στο Ινστιτούτο Φιλοσοφίας, Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου (FU Berlin) και Συνδιευθυντής του Κέντρου Ανωτέρων Σπουδών "Justitia Amplificata"

- Το αυτόνομο Εγώ: ουτοπία ή πραγματικότητα;

Herlinde Pauer-Studer, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης και Διευθύντρια του ERC-Advanced Research Grant "Distortions of Normativity".

- Η κρίση της συνεχώς αναπτυσσόμενης κοινωνίας και η έννοια της απήχησης

Hartmut Rosa, Καθηγητής Γενικής και Θεωρητικής Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Φρίντριχ-Σίλερ της Ιένας και Διευθυντής του Κέντρου Μαξ Βέμπερ, Πανεπιστήμιο της Ερφούρτης

- Το πεδίο της πάλης των ερωτικών σχέσεων. Ο Michel Houellebecq και οι συνέπειες

Martin Gessmann, Καθηγητής Θεωρίας του Πολιτισμού και της Τεχνολογίας, Πολυτεχνική Σχολή Design του Όφενμπαχ

- Πρέπει να φοβόμαστε την ουτοπική σκέψη στην πολιτική φιλοσοφία;

Φιλήμων Παιονίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Ηθικής και Πολιτικής Φιλοσοφίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

- Περί ελευθερίας, ισότητας και των όσων οφείλουμε ο ένας στον άλλον

Elif Özmen, Καθηγήτρια Πρακτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο του Ρέγκενσμπουργκ

ΚΤΙΡΙΟ Α, 3^{ος} ΟΡΟΦΟΣ | ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ OCTAVE MERLIER

21.00' - 02.00' : ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΟΜΙΛΙΕΣ

ΓΕΡΜΑΝΟΙ, ΓΑΛΛΟΙ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΟΙ

- *Πώς να αναζωογονήσουμε την πολιτική σήμερα;*

Bernard Bourgeois, Ομότιμος καθηγητής, Πανεπιστημίου Paris 1 Panthéon-Sorbonne

- *Τεχνητή φυσικότητα: ο άνθρωπος ως φυσικό ον*

Thomas Schramme, Καθηγητής Πρακτικής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο του Αμβούργου

- *Η βιοτεχνολογική τελειοποίηση του ανθρώπου*

Ludger Honnefelder, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο της Βόννης

- *Πολιτισμός της σχέσης – πολιτισμός της σύμβασης*

Χρήστος Γιανναράς, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Συγγραφέας

- *Ο Αριστοτέλης, στοχαστής του βίου*

Annick Jaulin, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Paris 1 Panthéon-Sorbonne

- *Το ανθρώπινο έμβιο όν*

Frédéric Worms, Καθηγητής Φιλοσοφίας, ENS (Παρίσι), Διευθυντής του Διεθνούς Κέντρου Έρευνας της Σύγχρονης Γαλλικής Φιλοσοφίας

- *Υποκείμενο και ανθρωπισμός στη σύγχρονη φιλοσοφία*

Άρης Στυλιανού, Επίκουρος Καθηγητής Φιλοσοφίας, Α.Π.Θ.

- *Η τέχνη της δεύτερης φύσης*

Thomas Khurana, Αναπληρωτής Καθηγητής, Έδρας Ιστορίας της Φιλοσοφίας, Πανεπιστήμιο της Λειψίας

- *Η φιλοσοφία ως τρόπος ζωής / ως τέχνη βίου*

Στέλιος Βιρβιδάκης, Καθηγητής Φιλοσοφίας του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τα βιογραφικά των ομιλητών βρίσκονται στις ιστοσελίδες :

- <http://www.ifa.gr/el/livre-idees-savoirs/manifestations/5929-nuit-de-la-philosophie-bios-el-gr>

- http://www.goethe.de/ins/gr/el/ath/ver.cfm?fuseaction=events.detail&event_id=20498165

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
AVEC LE SOUTIEN
MIT DER UNTERSTÜTZUNG

ΧΟΡΗΓΟΣ
SPONSOR
FÖRDERER

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
SPONSORS COMMUNICATION
MEDIENPARTNER

